

Økonomisk-politisk kalender 1999

Februar

1. Telenor sitt monopol på nettmarkedet opphører. To nasjonale aktører i tillegg til Telenor, Bane Tele og Enitel, vil nå tilby sine tjenester.

4. Danmark og Storbritannia setter ned sine signalrenter med henholdsvis et kvart og et halvt prosentpoeng.

11. Statoil melder at utbyggingen av olje- og gassfeltet Kvitebjørn blir utsatt på ubestemt tid. For norsk leverandørindustri betyr dette en utsetting av nye utbyggingsordrer i størrelsesorden 11 milliarder kroner.

11. Kværner blir tildelt kontrakten for bygging av dekket på Huldra-plattformen. Oppdraget har en verdi på rundt 700 millioner kroner. Selskapet har forpliktet seg til å bygge dekket i Norge.

17. Statoil oppjusterer reserveanslaget for Heidrunfeltet på Haltenbanken med nye 125 millioner fat olje. Selv med en oljepris på ti dollar fatet innebærer dette en økning på nærmere ti milliarder kroner i brutto produksjonsverdi.

18. Compaq Computer Norway as underskriver en avtale med amerikanske Telepost Inc. verdt 1 milliard kroner. Avtalen gjelder outsourcing av tjenester, samt levering av datautstyr og programvare.

18. Statsbygg melder at Rikshospitalet blir ytterligere 100 millioner kroner dyrere. Den totale sluttkostnaden blir dermed på rundt 5 milliarder kroner, som er 590 millioner mer enn budsjettet.

18. NorgesGruppen inngår nye kjøpsavtaler for 2,6 milliarder kroner. Bondeide Norsk Kjøttvirke/Gilde Norge og privateide Fatland Gruppen får de største kontraktene, henholdsvis på 1,7 milliarder og 600-800 millioner kroner.

22. Storebrand og Skandia melder at de to selskapene ønsker å slå sammen sine skadevirksomheter til ett selskap. Det nye skadeselskapet (If) får 3 300 ansatte i Sverige og 2 600 ansatte i Norge. Storebrand skal eie 44 prosent og Skandia 55 prosent av det nye selskapet, men de skal ha stemmelikhet. Det nye selskapet vil få kontroll med 55 prosent av det norske skademarkedet.

23. Kværner legger frem regnskapet for 1998 med et underskudd på i overkant av 1,3 milliarder kroner før skatt.

25. Stortinget vedtar at det skal etableres et it-senter på Fornebu, og at næringsminister Lars Sponheim innen 1. juni skal peke ut den private gruppen som skal få jobben med å utvikle senteret.

26. Styret i Norske Shell vedtar å stenge raffineriet på Sola i 2000 og 125 ansatte kommer til å miste jobben.

Mars

1. Norske Nor-Eskort, tyske Blohm + Voss og spanske Emresa Nacional Bazan leverer sine tilbud til Sjøforsvaret om bygging av fregatter. Utlysningen omfatter i utgangspunktet seks fregatter for 12 milliarder kroner.

3. Norges Bank setter ned styringsrenten med 0,5 prosentpoeng til 7,0 prosentpoeng.

4. USA innfører straffetoll på en rekke produkter fra EU etter at partene ikke har klart å komme til enighet om hvorvidt EUs importkvoter på bananer strider mot WTO-reglene.

11. Den tyske finansministeren Oskar Lafontaine trekker seg både fra regjeringen og som leder for det sosialdemokratiske regjeringspartiet.

12. De fire Opec-landene Saudi-Arabia, Venezuela, Iran og Algerie sammen med Mexico klarte i Haag å komme til enighet om ytterligere produksjonskutt på to millioner fat olje per dag.

15. Regjeringen melder at den vil kutte oljeproduksjonen med ytterligere 100 000 fat per dag fra 1. april og ut året. Den norske beslutningen er avhengig av at Opec gjør et klart vedtak om å redusere oljeproduksjonen på sitt ministermøte 23. mars.

16. Hele EU-kommisjonen går av etter skarp kritikk i en rapport fra en gruppe på fem uavhengige granskere. Rapporten inneholder påstander om bedrageri, manglende økonomisk styring og favorisering.

17. Skandia, som eier Vesta Forsikring, beslutter å børsnotere skadebiten av selskapet. En fusjon mellom Skandia og Storebrand sine skadevirksomheter vil, ifølge Kredittilsynet, gi det nye selskapet markedsandel opp mot 60 prosent i noen markeder dersom også Vestas skadevirksomhet innlemmes, dette vil ytterligere komplisere konsesjonssøknaden.

19. I industrikraftproposisjonen foreslår regjeringen at Elkem skal få rett til å leie alle fallrettigheter i Sauda i 30 år og dermed forsyne industrien her med kraft. I tillegg får Elkem leie kraftverkene Svelgen I og Svelgen II i 30 år, mens eierne av Tyssefallene i Odda får leie deler av disse i 20 år.

19. Statoil melder at Åsgard-utbyggingen på Haltenbanken blir ytterligere 2,7 milliarder kroner dyrere. Samlede overskridelser nærmer seg nå 10,9 milliarder kroner i forhold til opprinnelig budsjett.

19. Staten selger seg ned fra en eierandel på cirka 51 prosent til rundt 33 prosent i Kreditkassen.

23. Opec-møte i Wien vedtar formelt avtalen om produksjonsbegrensninger som ble fremforhandlet i Haag vel en uke tidligere.

23. DnB og Postbanken melder at de ønsker å fusjonere. Fusjonsforslaget innebærer at DnB overtar Postbanken, mot betaling i DnB-aksjer.

23. Forhandlingene om en fredsavtale for Kosovo bryter sammen og NATO vedtar å gå til angrep på Jugoslavia.

29. Teekay Shipping overtar Bona Shipholding.

30. Eieravtalen om en sammenslåing mellom Telenor og Telia blir underskrevet etter lange forhandlinger. Selskapet blir fordelt 40-60 mellom Norge og Sverige.

April

7. Både LO og YS bryter den frivillige meglingen med NHO etter å ha lagt frem sine lønnskrav.

7. Statoil oppjusterer enda en gang sine utgiftsanslag på Åsgard/Kårstø-prosjektet. Totale overskridelser er nå beregnet til 17 milliarder kroner.

7. Forsvarssjefen anbefaler at Nor-Eskort Gruppen velges bort fra forhandlingene om nye fregatter til Sjøforsvaret og at forhandlinger innledes med spanske Bazan og tyske Blohm + Voss. Forsvaret har vurdert tilbudene ut i fra sine behov og nå er det opp til Forsvarsdepartementet og regjeringen å vurdere tilbudene i en bredere sammenheng. Her kommer både gjenkjøpsavtaler, norske arbeidsplasser og kompetansebygging inn.

8. Bondevik innkaller lederne for alle de store hovedorganisasjonene i arbeidslivet for å orientere dem om regjeringens bidrag til etter- og videreutdanningsreformen.

8. Den europeiske sentralbanken, og sentralbankene i England, Sveits og Danmark kutter styringsrenten med inntil 0,5 prosentpoeng.

12. LO/YS og NHO kommer til enighet om rammene for årets lønnsoppgjør for de 300 000 ansatte i privat sektor. Lønnsrammen blir på 4,5 prosent i bransjer hvor gjennomsnittslønnen er under 218 000 kroner, resten får null, men har lokale forhandlinger. I tillegg er rammene for etter- og videreutdanningsreformen vedtatt.

13. Konsernsjef Kjell Almskog presenterer "Nye Kværner" der de største endringene innebærer at antall ansatte skal ned med 25 000 personer og at bedriften planlegger å selge hele skipsbyggingsvirksomheten sin.

22. Teleselskapene Deutsche Telekom og Telecom Italia kunngjør at de ønsker å fusjonere.

23. Fungerende olje- og energiminister Anne Enger Lahnstein avsetter styret i Statoil på grunn av overskridelsene på Åsgard/Kårstø-prosjektet. Konsernsjef Harald Norvik melder på en pressekonferanse at han stiller sin plass til disposisjon.

23. Norges Bank setter ned renten med 0,5 prosentpoeng til 6,5 prosent.

23. NorgesGruppen, store deler av Joh. Johannson konsernet, Meny Drift, Aka Spar Norge, Kiwi Norge, Nærbutikkene Norge og Mix-kjedene fusjonerer. Det nye konsernet blir handels-Norges største, med en omsetning på 34 milliarder kroner.

27. Olje- og Energidepartementet utnevner høyesterettsadvokat Ole Lund til ny styreformann i Statoil.

29. Forsvarsdepartementet gir Forsvaret grønt lys til å starte forhandlinger om kjøp av nye fregatter med de selskapene som har utpekt seg som hovedkandidater til byggeprosjektet. Forsvaret har selv rangert Bazan på topp og tyske Blohm + Voss på annenplass.

Mai

3. Det nye styret i Statoil holder sitt første styremøte der de beslutter å la Harald Nordvik fortsette som konsernsjef inntil styret har funnet hans etterfølger.

3. Handelsbanken tilbyr 1,55 milliarder kroner for Bergensbanken. Det er 744 millioner kroner mer enn børsverdien.

5. Farmasi- og bioteknologikonsernet Nycomed Amersham selger deler av legemiddeldivisjonen Pharma for 4,3 milliarder kroner til det svenske investeringsselskapet Nordic Capital. Nycomed Amersham vil fortsatt ha 30 prosent eierandel.

6. Kværner presenterer selskapets resultater for første kvartal, med et underskudd før skatt på 4,9 milliarder kroner.

7. Finansdepartementet gir Den Danske Bank konseksjon til å kjøpe Fokus Bank.

7. I sin stortingsmelding om forsvarets investeringer rangerer regjeringen verftsgruppen Bazan først for bygging av Sjøforsvarets nye fregatter og innleder forhandlinger med det spanske konsernet. Samtidig blir Nor-Eskort-samarbeidet avvirket.

10. Revidert nasjonalbudsjett legges frem. I hovedtrekk videreføres den økonomiske politikken, men økte utgifter og reduserte inntekter fører til at underskuddet på Statsbudsjettet blir rundt 5 milliarder kroner større enn i vedtatt budsjett. Merutgiftene forbin-

delse med Kosovo-krisen er på rundt 1,7 milliarder kroner.

10. Norsk Hydro legger inn et bud på Saga, der eierne av Saga blir tilbudt én Hydro-aksje for tre Saga-aksjer. Budet priser Saga til rundt 16 milliarder kroner.

12. Russlands president Boris Jeltsin avsetter landets statsminister Primakov på grunn av misnøye med den økonomiske utviklingen i landet.

18. Fristen for innlevering av anbud på byggingen av et it- og kunnskapssenter til minst 2,5 milliarder kroner på Fornebu utløper. Konkurransen står mellom syv grupper med svært ulik profil. Prisen og rammebetingelsene vil bli avgjort gjennom forhandlinger etter at utbyggeren er utpekt av regjeringen.

19. Jeltsins statsministerkandidat Sergej Stepasjin vinner en overlegen seier i Dumaen.

20. De to fagforeningene YS og AF varsler at de ønsker å slå seg sammen.

21. De detaljerte fusjonsplanene for Postbanken og DnB foreligger. Samtidig godkjenner regjeringen, som eiere av Postbanken og hovedeier i DnB, fusjonsplanene. Postbanken selges mot oppgjør i DnB-aksjer og kontanter for til sammen omtrent 4,5 milliarder kroner. Staten vil eie rundt 60 prosent av det nye selskapet.

26. Et flertall på stortinget bestående av Ap og Frp legger frem et forslag som gir regjeringen fire måneder ekstra til behandling av saken om it-senter på Fornebu. I det nye forslaget skal regjeringen, innen 1. juni, legge frem en stortingsmelding der det kommer frem hvilke av de syv anbyderne regjeringen vil forhandle videre med.

27. Statoil og Hydro fremforhandler en avtale som medfører at Statoil (som eier 20 prosent av aksjene i Saga Petroleum) overtar rundt 25 prosent av eierandelene i Saga i form av andeler på norsk sokkel og andre aktiva. Resten av verdiene legges inn i Hydro. Avtalen mellom de to selskapene gjelder helt til budet fra Hydro er forkastet eller godtatt av Sagas aksjonærer. Den totale verdien på avtalen anslås til syv milliarder kroner. Hydro regner med at oppkjøpet av Saga vil føre til at det forsvinner rundt 800 arbeidsplasser og at selskapet vil spare en milliard kroner.

28. Franske Elf tilbyr Saga-aksjonærene 115 kroner per aksje. Det priser Saga til rundt 17 milliarder kroner, og ligger dermed over Norsk Hydros bud. Elf krever aksept fra 2/3 av eierne.

Juni

1. Det blir kjent at fôr til rundt 460 kyllingfarmer i Belgia er dioksinforgiftet. Dette fører til at matvarer

fra belgisk landbruk må trekkes tilbake fra markedet og at flere land innfører importforbud mot belgiskproduserte jordbruksvarer. Etterspørselen etter alternative varer som lammekjøtt og fisk øker.

7. Behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett starter i de ulike komiteene.

7. Elf legger inn et nytt bud på Saga Petroleum på 125 kroner per aksje. Begrunnelsen til Elf for å høyne sitt eget bud på 115 kroner er ny informasjon om blant annet oppjusteringen av Sagas mulige tilleggsreserver med inntil 600 millioner fat oljeekvivalenter og at de varslede besparelsene på 1 milliard kroner kan bli større.

7. Stortinget vedtar halv utbygging av Øvre Otta-vassdraget.

7. British Steel fusjonerer med nederlandske Hoogovens og etablerer verdens tredje største produsent av råstål etter sørkoreanske Posco og japanske Nippon Steel. Det nye selskapet, som får navnet BSKH, vil omsette for rundt 120 milliarder kroner og ha en samlet markedsverdi på 37 milliarder kroner.

8. Styret i Umoe vedtar å nedlegge den delen av skipsverftet Sterkoder som ligger i Kristiansund. I løpet av 1999 skal i stedet hele produksjonen samles på Dale. Nedleggelsen medfører at 144 ansatte mister jobben.

9. Verftsanleggene til Kværner Kleven i Ulsteinvik og Rovde selges til en gruppe bestående av Klevenbrødrene, Hareid Elektriske og Myklebust Mek. Verksted.

9. Jugoslavia underskriver en fredsavtale om tilbaketrekking av serbiske styrker fra Kosovo forhandlet frem i samarbeid med G8-landene. FNs sikkerhetsråd må godkjenne avtalen før NATOs fredsstyrke kan gå inn i Kosovo.

9. Regjeringen kommer til en avtale med Høyre og Fremskrittspartiet om Revidert nasjonalbudsjett.

10. Norsk Hydro og Statoil legger frem et nytt bud på Saga Petroleum på 135 kroner per aksje. Aksjonærene tilbys én Hydro-aksje for tre Saga-aksjer, i tillegg til et kontantoppgjør.

10. Den britiske sentralbanken kutter renten med et kvart prosentpoeng til fem prosent.

11. NATO begynner utplasseringen av fredsstyrker i Kosovo.

13. I parlamentsvalget i EU går de konservative frem og får 226 av parlamentets 626 mandater. Sosialistgruppen faller kraftig fra 214 mandater i det gamle til 180 mandater i det nye parlamentet.

14. Bergensrederiet Odfjell beslutter å kontrahere to nye kjemikalieskip ved Kværner Florø til en verdi av til sammen 900 millioner kroner.

15. Stortinget vedtar å gi 16 norske tungindustribedrifter statlige kraftkontrakter.

16. Norges Bank setter ned renten med 0,5 prosentpoeng. Det gir en foliorente på seks prosent og en dagslånsrente på 8 prosent.

17. Den danske sentralbanken setter ned renten med fem punkter til 2,85 prosent.

18. Stortinget vedtar Revidert nasjonalbudsjett. Innstrammingene er på 4,7 milliarder kroner målt ved den oljekorrigerte budsjettindikatoren. Dette er i overkant av to milliarder kroner mindre stramt enn i vedtatt budsjett.

18. Aksjonærer med over 90 prosent av aksjene i Saga Petroleum godtar budet fra Hydro og Statoil på 135 kroner per aksje.

18. Volvo Aero Norge på Kongsberg underskriver en prinsippavtale med flymotorprodusenten Pratt&Whitney om delproduksjon av motorer til jagerflyet Joint Strike Fighter. Den totale produksjonen ventes å komme opp i 5000 motorer, tilsvarende en produksjonsverdi på 1,2 milliarder kroner.

21. Prosafe inngår en intensjonsavtale med Saga Petroleum om produksjonsboring på Snorre-feltet. Kontrakten, med en verdi på rundt 800 millioner, omfatter boring, brønnoverhaling og vedlikehold av boreanlegget på plattformene Snorre TLP og Snorre B.

22. Gjensidige Nor-konsernet trer i kraft. Det blir Norges nest største finanskonsern med en forvaltningskapital på 250 milliarder kroner og i overkant av 8000 ansatte. Sparebanken Nor har betalt 2 170 millioner kroner for Gjensidige Bank - eksklusive Creditreform.

22. Storebrand og Skandia, som allerede har besluttet å slå sammen sine skadeselskaper, underskriver en avtale som gjør at også finske Phjola blir en del av den nye enheten, If.

23. På Norsk Hydros ekstraordinære generalforsamling stemmer nær samtlige av Hydros aksjonærer for et oppkjøp av Saga.

23. Det norske miljøteknologiselskapet Engros inngår en milliardavtale med det svenske energiselskapet Vattenfall. Avtalen innebærer at det etableres et felles eierselskap, der Engros skal bygge og drive de mellom 40 og 80 forbrenningsanleggene som skal bygges.

23. Kanadiske CHC Helicopter Corporation får kontroll over 90 prosent av aksjene i norske Helicopter Services Group.

24. Hafslund asa og Viken Energinett kjøper nettselskapet i Asker og Bærum for 1,25 milliarder kroner. Avtalen utløser samtidig en byttehandel, der også nettene til Statnett, Drammen Energinett, Buskerud Fylkeskraft og Skedsmo og Sørums Energiforsyning (eid av Hafslund) inngår.

28. Toppmøtet mellom lederne i EU og den søramerikanske frihandelsorganisasjonen Mercosur starter i Rio de Janeiro. EU vil ikke gå inn på en forpliktende avtale om frihandel.

30. Den amerikanske sentralbankens rentekomitee beslutter å heve interbankrenten med et kvart prosentpoeng, til fem prosent.

Juli

1. Norske Wilhelmsen Lines og svenske Wallenius Lines fusjonerer. Wallenius Wilhelmsen Lines blir verdens største selskap for bilfrakt og transport av annen rullende last med en omsetning på om lag 11,7 milliarder kroner, en flåte på 70 skip og drøyt 3500 ansatte.

6. Bank of England selger 25 tonn gull. Det er de første barrene av i alt 415 tonn som skal selges. Det britiske gullsalget er bare det første i en lange rekke salg fra vestlige sentralbanker.

9. Den nye EU-presidenten, italieneren Romano Prodi, presenterer den nye EU-kommisjonen og varsler at han har planer om å innføre mer offentlighet og innsyn i kommisjonens arbeid, samt en rekke andre reformer.

12. Transocean Offshore og Schlumbergers datterselskap Sedco Forex Offshore går sammen og skaper verdens største riggselskap. Det nye selskapet blir verdsett til nærmere 50 milliarder kroner og vil disponere 75 rigger. Transocean har en stor avdeling i Stavanger og en rekke av selskapets rigger er i dag beskjeftiget på norsk sokkel i Nordsjøen.

13. Anders Wilhelmsen-gruppen byr 2,3 milliarder kroner for det børsnoterte eiendomsselskapet Linstow. Tilbudsperioden utløper i midten av august.

19. Kongsberg Gruppen inngår en kontrakt om å selge Pingvin-raketter til det tyrkiske forsvaret for vel 300 millioner kroner. Kontrakten er betinget av at norske myndigheter gir eksportlisens.

23. Saga Petroleum har ikke funnet drivverdige forekomster, verken av gass eller olje, på Gjallaryggen i Norskehavet. Saga har lagt opp til 100 dager med leteboring, men gir seg etter 50 dager da leteboringen ikke har gitt de resultatene selskapet håpet på.

26. Et norsk konsortium av Statkraft Anlegg as og Kværner Energy as undertegner en intensjonsavtale med Jammu & Kashmir Power Development Corporation. Kontrakten er verdsatt til 5,7 milliarder kroner og omfatter bygging av det 600 megawatt store Sawal-kote Hydroelectric Project i det nordlige India.

30. Ledere fra omtrent 40 land møtes i Sarajevo for å drøfte stabilitetspakten for Sørøst-Europa, med spesiell vekt på gjenoppbyggingen av Kosovo.

August

6. Børsdirektør Kjell Frønsdal går av med umiddelbar virkning. Styret mener at Oslo Børs ikke har klart å løse oppgavene angående håndtering av informasjon i markedet og posisjonering i forhold til børss- og finansmarkedet på en tilfredsstillende måte.

6. Volvo kjøper Scania for 61 milliarder svenske kroner, og danner Europas største og verdens nest største lastebilprodusent med en samlet omsetning på 160 milliarder kroner.

9. Russlands president Boris Jeltsin avsetter statsminister Sergej Stepasjin og hele hans regjering. Jeltsins nye statsministerkandidat og kandidat ved neste års presidentvalg, Vladimir Putin, er tidligere sjef for Sikkerhetsrådet. Dette er det femte regjeringsskiftet på 18 måneder.

10. Tele Danmark kjøper aksjer i mobiloperatøren NetCom for 2,7 milliarder kroner. Dermed sitter amerikanske Ameritech, som eier 41,6 prosent av Tele Danmark, sammen med Tele Danmark som den største aksjonæren i NetCom, med 39,14 prosent av aksjene.

11. De tre aluminiumselskapene Alcan Aluminium (kanadisk), Pechiney (fransk) og AluSuisse Lonza (sveitsisk) bekrefter planene om å fusjonere til verdens største aluminiumsprodusent. Bare noen timer senere legger amerikanske Alcoa, som er verdens største aluminiumsprodusent, inn et bud på verdens tredje største produsent, amerikanske Reynolds Metals.

13. Styret i Statoil legger frem en rapport om den fremtidige organiseringen av norsk oljevirkosomhet. Rapporten tar opp spørsmålene omkring privatisering av Statoil og nyorganisering av Statens direkte økonomiske engasjement, SDØE. I rapporten foreslår styret at hele eller vesentlige deler av SDØE fusjoneres med Statoil i et nytt selskap som delprivatiseres gjennom en børsinntroduksjon. Staten skal fremdeles være en betydelig eier i dette nye selskapet.

13. Chicago-baserte Michigan Avenue Partners legger inn et kontanttilbud på Reynolds Metals som overstiger budet fra Alcoa.

16. Hovedaksjonær og styreformann i Aker RGI, Kjell Inge Røkke, fremsetter et tilbud om å kjøpe samtlige aksjer i Aker RGI gjennom sitt private selskap TRG (Europe) B.V. Han ønsker også å ta selskapet av børs.

16. Flertallet i det russiske parlamentet godkjenner Vladimir Putin som ny statsminister.

17. Et jordskjelv rammer Tyrkia og forårsaker flere tusen dødsfall og store materielle skader, spesielt i områdene rundt industribyen Izmit.

18. EU-kommisjonen godkjenner skadeforsikringsfunksjonen mellom svenske Skandia, finske Pohjola og norske Storebrand. Godkjennelsen betinger at Skandia-eide Vesta blir solgt ut av Skandia.

19. Administrerende direktør i Postbanken, Olav Fjell, utnevnes til ny konsernsjef i Statoil. Han skal overta stillingen 24. september.

19. De to amerikanske aluminiumsprodusentene Alcoa og Reynolds Metals annonserer at Alcoa kjøper Reynolds for cirka 4,4 milliarder dollar.

24. Styret i Oslo Børs går enstemmig inn for Norex-alliansen med børsene i Stockholm og København. Ifølge planene skal Oslo Børs gå inn i Norex første halvår 2001.

24. Den amerikanske sentralbanken hever som ventet renten med et kvart prosentpoeng. Renten på federal funds, som er interbankrenten, ligger nå på 5,25 prosent.

28. Energiministrene fra Saudi-Arabia, Mexico og Venezuela lover at reduksjonen i oljeproduksjonskvotene som ble vedtatt av OPEC i mars, skal fortsette iallefall til mars neste år.

September

1. Norsk Hydro legger frem sitt forslag til omstrukturering av statens oljeengasjement, og går inn for en privatisering av Statoil og salg av SDØE. Hydro understreker at de har som mål å bli større innenfor olje, og at det derfor er aktuelt å selge ut virksomheter for å skaffe seg kapital til å kjøpe SDØE-andeler.

8. Olje- og energidepartementet utlyser 48 nye blokker eller deler av blokker i Norskehavet som oljeselskapene kan søke om letelisenser for i den 16. konsesjonsrunden. Søknadsfristen for de nye tildelingene er 31. januar, og innen mars 2000 skal lisensene være fordelt på selskapene.

8. Sentralbanken i England setter opp innskuddsrenten med 0,25 prosentpoeng til 5,25 prosent. Bank of England begrunner renteøkningen med tiltagende vekst i verdensøkonomien, høyt privat forbruk i Storbritannia og akselererende boligpriser.

13. Kommunevalg.

13. Det blir klart at Kjell Inge Røkke kun får kontroll over rundt 88 prosent av aksjene i Aker RGI. De andre aksjonærene kan dermed ikke tvangsinnløses eller selskapet tas av børs. Røkke har i forbindelse med oppkjøpet lånt rundt 4,8 milliarder kroner i DnB og Sparebanken Nor og skal ifølge låneavtalen tilbakebetale 2,7 milliarder kroner innen 15. desember ved et utbytte fra Aker RGI.

13. De to franske oljeselskapene TotalFina og Elf Aquitaine fusjonerer og danner dermed verdens fjerde største oljeselskap med en markedsverdi på rundt 800 milliarder kroner.

14. Statoil bekrefter at utgiftene til Åsgard-feltet er økt med rundt 700 millioner kroner fra i april og frem til nå.

15. Den nye EU-kommisjonen med president Romano Prodi blir godkjent av Europaparlamentet.

20. Svensk-finske MeritaNordbanken byr 24,3 milliarder kroner for aksjene i Kreditkassen. Dette er 29 prosent over børskursen fredagen før. Statens bankinvesteringsfond eier 34,6 prosent av aksjene i Kreditkassen og kan dermed avgjøre budets skjebne.

20. Taiwan rammes av et kraftig jordskjelv, som fører til store materielle og menneskelige skader.

22. Norges Bank setter ned renten med 0,5 prosentpoeng. Dette gir en innskuddsrente på 5,5 prosent, mens dagslånsrenten er på 7,5 prosent.

23. De to eierne av Telia og Telenor beslutter seg for å fusjonere, etter harde forhandlinger om struktur og ledelse i det nye selskapet. De gjør det også klart at de vil følge retningslinjene fra EU, med salg av blant annet kabel-tv-selskapene til både Telia og Telenor.

23. Det norske tankrederiet Frontline overtar det børsnoterte svenske tankrederiet ICB Shipping, og befester Frontlines posisjon som verdens største tankrederi.

23. Eftas overvåkningsorgan Esa godkjenner regjeringens forslag til ny differensiert distriktsstøtte. Støtten skal erstatte den differensiert arbeidsgiveravgiften, som strider mot konkurransereglene i EU.

27. Color Group legger ned sin flyvirksomhet, Color Air, med øyeblikkelig virkning etter å ha tapt mellom 350 og 400 millioner kroner på flysatsingen.

28. ResidenSea underskriver kontrakten om byggingen av cruiseskipet "The World" med Fosen Mek. Verksteder. Prisen på skipet er drøyt to milliarder kroner, der en emisjon på nesten 500 millioner kroner blir hentet inn for å finansiere skipet. Fosen Mek. Verkste-

der er blant dem som kommer inn på eiersiden i forbindelse med emisjonen og skal etter avtalen eie 16,5 prosent av aksjene i selskapet.

Oktober

4. Statsbudsjettet for neste år legges frem, med et nøytralt finanspolitisk opplegg.

4. Oljeminister Marit Arnstad og den meksikanske energiministeren Luis Téllez blir enige om å opprettholde vedtaket om å begrense oljeproduksjonen i de to landene.

8. Nestlé selger Findus-merket sammen med fisk, frukt og grønt til Wallenberg-selskapet EQT Scandinavia. Avtalen omfatter virksomheter som årlig omsetter for knappe fem milliarder kroner.

12. De militære i Pakistan gjennomfører et statskupp ved å innføre unntakstilstand og avsette landets statsminister.

13. Kværner Oil & Gas kutter den norske bemanningen med 700 ansatte i høst og ytterligere med 800 tidlig neste år. Driften ved verftene i Stavanger og Egersund vil foreløpig bli opprettholdt, men her kan det ventes omfattende permitteringer i 2000.

13. Centra Gruppen blir en del av NorgesGruppen/Joh. Johannson. Selskapet har 1,2 milliarder i omsetning og bransjens beste lønnsomhet.

13. Kommisjonen for konkurransesaker i EU godkjenner fusjonen mellom Telia og Telenor under visse betingelser. De to selskapene må blant annet selge sin kabel-tv-virksomhet, sine overlappende virksomheter og sin mobiltelefonvirksomheten i Irland.

19. Nesten et døgn forsinket underskriver den norske samferdselsministeren og den svenske næringsministeren den endelige fusjonsavtalen mellom Telenor og Telia.

27. Schøyen Gruppen i Oslo kjøper svenske Swebus for 2,7 milliarder kroner, med finansiell hjelp fra finansgiganten Goldman Sachs Intl. Swebus omsetter for 3 milliarder kroner og er Nordens største busselskap.

27. Olje og energidepartementet åpner for at Aker Maritime kan drive oljeutvinning på småfelt på norsk sokkel. En endelig godkjenning vil departementet først foreta når Aker Maritime har skaffet seg driftserfaring og kompetanse til å håndtere de miljømessige sidene ved oljeutvinning.

28. Generaldirektør Egil Myklebust legger frem Norsk Hydros nye strategi, der det legges opp til tre satsningsområder. Hydro skal vokse på olje, gass og energi. Aluminium skal vokse ved oppkjøp eller allianser. Landbruksdi-

visjonen drives også videre, men i stedet for å vokse rettes alt inn på å gjenopprette lønnsomheten (blant annet ved å kutte 1 200 stillinger). Alle andre virksomheter er på salg og regnes å innbringe rundt 10 milliarder kroner. Nærmere 4 000 ansatte skal ut.

29. Aker RGI beslutter å avslutte samtaler med potensielle kjøpere av Aker Maritime. I stedet åpner Aker RGI for å selge Norway Seafoods.

30. Regjeringspartiene og Arbeiderpartiet kommer frem til en avtale om neste års statsbudsjett. Budsjettforliket innebærer ingen store endringer i samlede utgifter eller inntekter, kun omprioriteringer innenfor den allerede eksisterende rammen.

November

1. USAs president Bill Clinton kommer til Norge på offisielt statsbesøk, i forbindelse med en minnehøytidelighet for Israels avdøde president, Yitchak Rabin. Også Israels nåværende president, Ehud Barak, og Palestinernes leder Yassir Arafat, i tillegg til en rekke andre statsledere, deltar.

4. Den europeiske sentralbanken ESB øker styringsrenten med 0,5 prosentpoeng til 3 prosent. Sentralbankene i Danmark og Storbritannia hever sine renter med henholdsvis 0,45 og 0,25 prosentpoeng.

4. Raufoss asa sikrer seg en kontrakt med verdens største bilprodusent Genral Motors. Raufoss skal over en syvårs periode produsere hjuloppheingskomponenter til en verdi av 2,5 milliarder kroner for det europeiske markedet.

8. Skandinaviske Industri Kapital varsler at det vil by 5,3 milliarder kroner for Dyno, et bud på 206 kroner per aksje. Industri Kapital forutsetter at 90 prosent av aksjonærene takker ja til budet.

8. Det internasjonale råd for havforskning (ICES) anbefaler å redusere neste års norske/arktiske torskefiske med nærmere 80 prosent av årets kvote. Den norske og russiske fiskeriministeren tar den endelige avgjørelsen.

16. Den amerikanske sentralbanken hever rentene med et kvart prosentpoeng til 5,5 prosent.

23. Kjell Inge Røkke melder til Oslo Børs at han eier 90,08 prosent av de stemmeberettigede aksjene i Aker RGI, og at de andre aksjonærene dermed vil bli tvangsinnløst og at selskapets aksjer vil bli strøket fra børsen.

23. Sparebank 1 Gruppen kjøper LO-eide Vår Gruppen for 3,3 milliarder kroner. Den nye bank- og forsikringsalliansen vil bli den fjerde største finansgruppingen i det norske markedet med en forvaltningskapital på rundt 180 milliarder kroner. LO skal eie 10 prosent av aksjene i gruppen.

26. Regjeringspartiene og Arbeiderpartiet blir enige om hovedpunktene i kredittmeldingen, der staten skal samle sine eierinteresser i én sterk norsk finansløsning. Bankinvesteringsfondet får i oppgave å foreta en grundig utredning og vurdering og fortrinnsvis også komme med en anbefaling til hvilken løsning de mener best ivaretar de retningslinjer som Stortinget har trukket opp.

28. Namsretten i Oslo bestemmer at Kjell Inge Røkkes selskap TRG ikke får tvangsinnløse de øvrige aksjonærene i Aker RGI, fordi Næringsdepartementet ennå ikke har godkjent TRGs oppkjøp av mer enn 90 prosent av de stemmeberettigede aksjene i Aker RGI.

29. Den britiske el-varekjeden Dixons Group byr 160 kroner per Elkjøp-aksje, noe som priser selskapet til 5,7 milliarder kroner. Dixons har i løpet av helgen sikret seg aksept for sitt bud fra nesten 60 prosent av aksjonærene.

30. WTO-ministtermøtet i Seattle starter.

Desember

1. Telenor/Telia legger inn et fiendtlig bud på nesten 13 milliarder kroner på det irske teleselskapet Esat Telecom, der Telenor allerede eier 49,5 prosent av mobilselskapet. Samtidig har Telia offentliggjort at de vil selge sine 14 prosent av det irske televerket Eircom, etter pålegget fra EU-kommisjonen om at det fusjonerte selskapet må selge seg ut av en av sine irske virksomheter.

1. Verdens største cruisereferi, Carnival, legger inn et bud på cruisereferiet NCL Holding. Budet på 30 kroner per aksje priser NCL til 7,1 milliarder kroner. Carnivals betingelse for å kjøpe er at selskapet oppnår en eierandel på 50,1 prosent.

6. Det svenske entreprenør- og eiendomsselskapet NCC legger inn et bud på Norges største entreprenørselskap, Selmer. NCC byr 90 kroner per aksje, noe som priser Selmer til tett oppunder 2 milliarder kroner. NCC vil vurdere å godta mindre enn 90 prosent av aksjene.

8. Telenettselskapet Enitel kjøper Telia Norge for 2 milliarder kroner. Det er tre ganger høyere enn det TeleDanmark bød tidligere i høst.

9. Det nederlandske storkonsernet Royal Ahold kjøper 50 prosent av ICA ab. Ahold priser ICA-konsernet til 31,3 milliarder kroner.

9. Danske Tryg-Baltica kjøper forsikringselskapet Vesta for 5,1 milliarder kroner fra svenske Skandia.

13. En amerikansk investorgruppe ledet av Centre Partners Management LLC kjøper Aker RGIs amerikanske fiskerivirksomhet for 3,7 milliarder kroner.

16. Fusjonen mellom Telia og Telenor oppløses etter lengere tids uenighet om aksjonærvtalen og selskapets vedteker.

16. Regjeringen går inn for at Orkla-prosjektet Nettverk Fornebu skal bygge IT-senter på Fornebu. Flertallet i forhandlingsdelegasjonen ledet av Statsbygg går inn for IT Fornebu Technoport, som Fred. Olsen står bak sammen med blant annet Telenor, SINTEF og Veritas. Det er ikke klart hvilket av alternativene som vil få flertall i Stortinget.

17. Star Cruises når en eierandel på om litt over 50 prosent av aksjene i NCL Holding etter å ha gradvis kjøpt seg opp i selskapet gjennom flere dager. Star varsler at det ønsker å overta NCL og legger inn et bud på 35 kroner per aksje til samtlige aksjonærer.

17. Olje- og energiminister Marit Arnstad utpeker Norsk Hydro som operatør for utbyggingen og Shell som operatør for driften på olje- og gassfeltet Ormen Lange utenfor kysten av Kristiansand.

19. DnB og Sparebanken Nor gir Kjell Inge Røkke avdragsutsettelse til april-mai på lånet på 4,84 milliarder kroner. Etter låneavtalen skulle et avdrag på 2,7 milliarder kroner vært betalt innen 15. desember, noe Røkke ikke har vært i stand til å levere.

20. NCC gir opp håpet om å sikre seg det norske entreprenørselskapet Selmer, etter at massiv motstand fra ledelsen og ansatte i Selmer. Selv ikke et bud på 105 kroner per aksje overbeviste Selmer-ledelsen til å anbefale salg.

22. Skipsreder Per Sævik og selskapet Havyard underskriver en avtale om å overta Kværners verft i Leirvik i Sogn og Fjordane.

23. Styrene i kraftprodusenten Hafslund og metallprodusenten Elkem beslutter å slå sammen Elkem Energi og Hafslund. Elkem selger Elkem Energi til Hafslund og får betaling i form av aksjer i Hafslund.

31. Boris Jeltsin kunngjør at han går av som president i Russland, og utpeker statsminister Vladimir Putin til fungerende president.

Januar 2000

4. En norsk investorgruppe ledet av John Kleven kjøper skipsverftet Kværner Florø for 240 millioner kroner.

10. Internett-selskapet America Online fusjonerer med verdens største mediekonsern Time Warner.

11. British Telecom inngår en avtale med irske Esat Telecom om kjøp av selskapet for 19,7 milliarder kroner. Dette er 4,7 milliarder kroner mer enn Telenor bød før jul.

13. Bank of England hever renten med et kvart prosentpoeng til 5,75 prosent.

17. De to britiske farmasiselskapene Glaxo wellcome og Smithkline Beecham fusjonerer og danner verdens største farmasiselskap.

18. Industrikonsernet Orkla og den svenske banken SEB slår sine meglerhus sammen. Orkla skal fortsatt være eier i det nye meglerhuset og får en eierandel på 22,5 prosent, mens SEB vil eie 77,5 prosent i Enskilda Securities AB.

25. En delegasjon ledet av Olje- og energiminister Marit Arnstad kommer på offisielt besøk til Saudi-Arabia.

Februar

1. Ulltveit-Moe Gruppen og det spanske verftet Bazan kjøper Kværner Mandal as. Bazan skal eie 30 prosent, Ulltveit-Moe Gruppen resten.

2. Den amerikanske sentralbanken hever utlånsrenten med et kvart prosentpoeng til 5,75 prosent.

2. Star Cruises, som eier over 50 prosent av aksjene i NCL Holding, inngår en avtale med verdens største cruisereferi, Carnival, om å dele NCL 60/40. Styret i NCL anbefaler aksjonærene å akseptere budet på 35 kroner per aksje.

3. Den europeiske sentralbanken hever renten med et kvart prosentpoeng til 3,25 prosent. Bakgrunnen er at euroen har falt i verdi og ESB frykter at svak euro kan føre til høyere inflasjon enn det målet EU har satt. Danmark og Sveits hevet sine renter med henholdsvis 0,3 og 0,5 prosentpoeng umiddelbart etter nyheten fra ESB

4. Regjeringen godkjenner Næringsdepartementets avgjørelse om å la Kjell Inge Røkke få kjøpe mer enn 90 prosent av de stemmeberettigede aksjene i Aker RGI. Næringsdepartementet har satt en rekke vilkår for oppkjøpet, men Røkke kan nå tvangsutløse de øvrige aksjonærene i selskapet og ta Aker RGI av børs.

4. Det britiske telekom-selskapet Vodafone Airtouch kjøper opp det tyske industri- og teleselskapet Mannesmann og danner verdens fjerde største selskap.

4. Riksbanken i Sverige hever renten med et halvt prosentpoeng til 3,75 prosent.

8. LO-sekretariatet legger frem sin innstilling til lønnsoppgjøret der de tre viktigste kravene i vårens hovedoppgjør blir økning i den generelle kjøpekraften for alle, penger til etter- og videreutdanningsreformen og en ekstra ferieuke.